

Drobné sakrální stavby ve Velkých Němčicích

Smetana František

Úvodem

Velké Němčice leží na pomezí národopisných regionů, označovaných jako širší Brněnsko, hanácko-slovácká oblast a obcí s původním německým obyvatelstvem.

Regionální a etnické vlivy se projevovaly ve výběru a ztvárnění drobných sakrálních objektů a jejich významu v životě tehdejšího občana.

Krátký průřez historií

Katastrální území Velkých Němčic bylo osídleno již v pravěku. Nejstarší archeologické nálezy pocházejí z paleolitu (80 000 - 10 000 let př. n. l.). Od roku 1220 Velké Němčice patřily cisterciáckému velehradskému klášteru. Cisterciáci obec zastavovali, takže do roku 1550, kdy ji odprodali Zikmundovi Heldtovi z Kementu, se v ní vystřídalo několik majitelů. V té době zde byla vybudována tvrz a mlýn.

V roce 1549 byly Velké Němčice povýšeny na městečko, přičemž mu byly uděleny dva výroční trhy - na den Všech svatých a sv. Jiří a týdenní trh ve středu. Od roku 1694 byly tyto trhy přeloženy na Nový rok a na neděli po sv. Vítu. Nový majitel Heldt dal zpusťošenu tvrz přebudovat na hrad a zámek, jehož pozůstatky jsou v obci dodnes. V r. 1618 koupil Velké Němčice Jan Jakub z Thurnu, kterému byly po bitvě na Bílé hoře zkonfiskovány. Poté se držitelé střídali a v roce 1774 byly přičleněny jako zvláštní statek k židlochovickému panství. To je

TJ Sokol Velké Němčice a stárci ročníku 1997
srdečně zvou všechny občany na

TRADIČNÍ VAVŘINECKÉ HODY, které se konají 8. a 9. srpna 2015

Program:

Sobota 8. 8. 2015

- 17:00 hod. mše svatá
- 18:00 hod. průvod stárků obcí
- 20:00 hod. taneční zábava na parketu u kostela
(v případě nepříznivého počasí v kulturním domě)

neděle 9. 8. 2015

- 12:00 hod. zvaní na večerní zábavu
- 17:00 hod. tanec pod májí
- 20:00 hod. taneční zábava na parketu u kostela
(v případě nepříznivého počasí v kulturním domě)

Po oba dva dny hraje dechová hudba LÁCARANKA.

Hodové zábavě předchází **stavění máje** na parketu u kostela v **pátek 7. 8. 2015** v 19.00 hodin. Prosíme rodiče stárků, ale i ostatní občany o pomoc.

v hrubých rysech úvodem k historii obce.

Vlastní sakrální stavby.

Za drobné sakrální stavby jsou všeobecně považovány kapličky, zvonice, poklony, Boží muka, kříže, kamenné plastiky světců, svaté obrázky, pomníčky a pamětní kameny, na kterých jsou křesťanské symboly. Ve Velkých Němčicích se vyskytují a vyskytovaly jen některé z těchto objektů. Tyto sakrální stavby byly stavěny jak v intravilánu, tak extravilánu. Důvody ke vzniku těchto staveb byly většinou projevy vděčnosti za ochranu před nemocemi, před přírodními živly, v těžkých životních situacích, poděkování za úrodu a uzdravení blízkých, nebo jako pokuta za spáchaný přečin, či v místě tragické události.

Podle soupisu je ve Velkých Němčicích 1 kaple, 7 kamenných plastik, 1 poklona, 10 křížů a 2 pomníčky. **Všechny tyto objekty jsou velmi přehledně sepsány a zpracovány ve svazku, který je k nahlédnutí na ÚM.**

V roce 1733 bylo ve Velkých Němčicích zřízeno bratrstvo Jana Nepomuckého, které bylo zrušeno Josefem II v roce 1770. Toto bratrstvo se podílelo na výstavbě soch Jana Nepomuckého v obci. Na faře je uložena latinsky psaná bula související s tímto bratrstvem. Ve Velkých Němčicích jsou dvě sochy a jedna poklona sv. Jana Nepomuckého. Jedna ze soch je umístěna před domem č. 34 v ul. Městečko a druhá před č. 55 v ul. Dolní. Třetí socha sv. Jana Nepomuckého „Poklona“ stojí v ul. Školní před domem č. 243. Jeho svátek připadá na 16. května a je patronem Čech, kněží a zpovědníků, lodníků, vorářů a mostů, ochráncem mlčenlivosti, zpovědního tajemství, před pomluvami a nebezpečím vody. Je uctíván nejen u nás, ale také v Rakousku, Německu, Francii, Španělsku a jeho sochy se nacházejí také v Novém Mexiku. Znázorňován bývá v kanovníckém oděvu s biretem na hlavě nebo v ruce, nad hlavou svatozář s pěticí hvězd, v ruce drží nejčastěji palmovou ratolest a knihu a kříž s korpusem. K jeho atributům patří také jazyk, zámek, prst na ústech, zapečetěný dopis, ryba, mušle nebo alegorie Vltavy.

Další ze zdejších soch svatých je socha sv. Floriána. Je uctíván 4. května

a spolu s Janem Nepomuckým patří k nejrozšířenějším světcům nejen u nás. Je patronem Horního Rakouska, Boloně a Krakova, hasičů, kominíků, sládků, bednářů, hrnčírů, kovářů a mydlářů a ochráncem před ohněm a vodou, suchem a před bouří. Znázorňován je v oděvu římského vojáka v jedné ruce s vědérkem, kterým hasí hořící dům u nohou, v druhé ruce drží korouhev. Kašnu - sochu nechal postavit v roce 1993 pan farář Dušan Hladík, sochu sv. Floriána z kamene vytesala jeho sestřenice. Ve Velkých Němčicích je tato socha - osmiboká kašna, v jejímž středu stojí sloupek ukončený lasturou se sochou světce spěchajícího k požáru, umístěna na prostranství vedle kostela. Zde je také taneční parket, kde se konají hody a slavnostní shromáždění. Kašna chrlí vodu pouze o hodech, hasičských slavnostech a jiných významných dnech.

Další ze soch ve Velkých Němčicích je socha sv. Donáta, který je oslavován 30. června a je ctěn jako ochránce proti blesku a bouři. Znázorněn je v oděvu římského vojáka. Tato socha je umístěna u kostela.

Z dalších našich památek je socha znázorňující sv. Vendelína. Sv. Vendelín je oslavován 20. října. Je patronem pastýřů a ochráncem stád. Znázorňován bývá jako poustevník s pastýřskou holí v ruce u nohou s ovečkou a krávou. Jeho sochy se často stavěly podél dobytčích stezek. U nás máme tuto sochu umístěnou v areálu u kostela.

Poslední sochou znázorňující světce ve Velkých Němčicích je sv. Antonín Paduánský, na kterého vzpomínáme 13. června. Je vzýván jako patron ztracených věcí a mladí lidé k němu chodí prosit o životního partnera. Nejčastěji bývá vyobrazen jako mladý mnich s Ježíškem v náručí a lilii v ruce jako symbol čistoty. Zaniklá socha sv. Antonína Paduánského stávala vedle domu manželů Novotných č. 157. Tato socha byla v 70 letech min. století převezena do lapidária kapucínského kláštera v Brně, kde se měla restaurovat. Bohužel k uchování této památky nedošlo.

Socha sv. Antonína Paduánského je zapsaná v ústředním seznamu kulturních památek pod pořadovým číslem rejstříku. Rada městyse Velké Němčice na svém zasedání rozhodla o

vybudování nové sochy sv. Antonína Paduánského, která bude umístěna na původním místě. Zhotovením sochy byl pověřen pan Mgr. Jiří Helma za finanční účasti pana Ing. Jaroslava Klimuse. Nově vytvořená socha bude přesnou kopií sochy původní. Bude na čtyřbokém soklu se zaoblenými rohy členěna nahoře i dole profilovanou kordonovou římsou, na ní podnož se sochou světce v životní velikosti v kontra postu s vytlačeným pravým kolenem. Světec je oděn v zřasené mnišské roucho, drží na ruce Ježíška. Pravá ruka pod zády, levice přidržuje nožičku. Dítě pravicí objímá světce. Hlava Antonína je skloněna k Ježíškovi, nad ní jsou paprskové glorioly. Plastika je zhotovována z pískovce, sokl z kamene a původní socha je datována do roku 1800. Tolik stručný popis z dochovaných archiválií a fotografií. O termínu instalace, slavnostního odhalení sochy a dalších krocích při stavbě tohoto díla budete průběžně informováni. Jsme rádi, že se naši občané netočí k naší dávné i nedávné historii zády a tímto předáváme budoucím generacím hmatatelný odkaz pokračovatelů duchovních i občanských postojů zděděných po svých předcích.

Z historie jednoty Orla

Pavel Nečas

Rok 1909 je považován jako rok zrodu sportovně-kulturního sdružení „Orla“, tehdy ještě byla naše země součástí Rakouska-Uherska.

Po vzniku Československé republiky je založena 31. ledna 1921 místní velkoněmčická jednota „Orla“. Podle tehdejších stanov „Orla“ je hlavním cílem jednoty všestranně pěstovat výchovu a povznesení duševních schopností a tělesných sil mládeže i dospělých členů v duchu národním, křesťanském a v duchu sociální spravedlnosti. Prostředkem k dosažení tohoto cíle byla především tělesná cvičení, tj. sport všeho druhu, např. táboření, vodní a zimní sporty, turistika, ale i divadlo, provozování kinematografie, stavění tělocvičen, hřišť a spolkových domů. Členem jednoty se stává příslušník kteréhokoliv slovanského kmene, cvičící i necvičící.

Hlavou jednoty byl starosta, zastupoval jej náměstek, náčelník a

náčelnice řídili tělovýchovnou činnost, dalšími členy rady jednoty byli vzdělavatel, jednatel, pokladník a hospodář.

V zimě roku 1922, za náčelníka Matěje Šabaty, zakoupila jednota promítací přístroj a začala pořádat představení v hostinci pana Antonína Růžičky. Tento hostinec byl dříve zájezdní a patřil k němu velký hospodářský dvůr. Spolek převzal hostinec od pana Růžičky do správy, následně se stal hostinec majetkem Lidové strany. V dalších letech byl těsně vedle hostince postaven kinosál s názvem „Mír“. Hostinec měl od spolku v nájmu pan František Konečný, později v roce 1945 v bojích o obec celý hostinec vyhořel, zůstal jen kinosál (v něm se ještě promítalo do roku 1965, zbourán byl až v roce 1967 při rekonstrukci silnice).

Druhá světová válka spolkovým činnostem vůbec nepřála. S německou okupací přichází první těžká rána. Obě tehdejší tělocvičné jednoty Orel i Sokol byly v roce 1941 rozpuštěny, jejich majetek zabavili Němci.

Ještě po skončení války v listopadu 1945 obnovuje jednota Čs. Orla svoji činnost, ne však na dlouho. Únor 1948 znamená druhou a to ještě těžší ránu, roku 1949 je činnost jednoty Čs. Orla ukončena a tento stav trval dlouhých 40 let. *Pramen: Monografie Velké Němčice*

Sezona 2014-2015 skončila úspěšně.

Zdeněk Richter

TJ Sokol Velké Němčice, oddíl kopané měl v sezoně 2014-2015 zapojeno v soutěžích šest družstev. Dospělé a žáky s přípravkou v okresních soutěžích a dorostenecká družstva se probjovala do krajského přeboru.

Jak si jednotlivá družstva vedla?

Družstvo přípravky pod vedením trenérů Rauše Vítě, Furcha Bohuslava a Fojtíka Jana odehrálo ve své skupině 14 utkání, kdy 3x vyhrálo, 2x remizovalo a 9x prohrálo. Nejvíce branek soupeřům dal Rauš Filip 28x, Zámečník Adam 7x, Böhm Tomáš a Křišpínová Tereza se trefili 6x.

Družstvo starších žáků pod vedením JUDr. Klimuse Františka a Langa Jiřího hrálo okresní soutěž. V podzimní části soutěže se umístilo na 2. místě, což jim zaručilo start v jarní elitní skupině vítězů podzimní části ostatních skupin. Výsledky tohoto družstva hodně ovlivňovala kolize termínů ml. dorostu v KP. Když mohlo družstvo nastoupit kompletní, st. žáci vyhrávali, ale pokud kolidoval termín žáků s termínem dorostu, tak již to bylo horší. Starší žáci v jarní části odehráli 10 zápasů a umístili se na 4. místě. Na podzim byli nejlepšími střelci žáků Grbavčic Matěj, který se trefil 15x, Broskva Jiří a Lengál Radek 13x. V jarní části sezony již za naše družstvo nenastupovali Broskva Jiří a Mrkvica Tomáš, kteří hostovali v MSK Břeclav. Na jaře dali nejvíce branek: Kleeb Julien 5x, Frank Ondra a Lengál Tomáš 3 x.

Obě družstva dorostu, pod vedením Brychty Radka a Mrkvici Jana na podzim ještě Sedláčka Davida, nám svými výsledky a předvedenou hrou dělala radost.

Starší dorost se umístil na 7. místě, když z 26 utkání 10x vyhrál, 6x remizoval a 10x prohrál. Skóre 41: 36 a zisk 36 bodů. Škoda velké marodky na jaře, kdy družstvo doplňovali ml. dorostenci a dokonce i žáci, mohlo být umístění ještě lepší. Nejvíce branek dal Novák Karel 7x, Frank Lukáš 6x, Macek Jarek a Vintrlík Martin po 5 brankách.

Mladší dorost po rozpačitém podzimu zahrál velmi dobře jarní část sezony i přes velké vytížení, protože někteří hráči - někdy to bylo až šest hráčů, muselo vypomáhat zraněnému oslaběnému st. dorostu. Celkově skončil na 10. místě, kdy z 26 utkání 10x vyhrál, 1x remizoval a 15x prohrál. Zisk 31 bodů, skóre 42:68. Nejvíce 21 branek dal Ondrůj Enrique.

Dobrá práce našich mládežnických družstev byla také oceněna OFS Břeclav. Náš Jirka Broskva a Radek Brychta byli ve svých kategoriích žáků a dorostu vyhlášení fotbalisty okresu Břeclav za rok 2014. K tomuto úspěchu jim osobně popřál starosta Velkých Němčic p. Smetana František a také stříbrný z Chile 1962

pan František Tichý, jedna z dosud žijících legend stříbrné éry čs. kopané.

Družstvo mužů „B“, jedno z družstev s nejstarším průměrným věkem hráčů ve své OS 4. C. třídě pod vedením p. Mrkvici Jiřího a Mrkvici Jaroslava, se umístilo na 7. místě, když z 18 utkání 6x vyhrálo, 3x remizovalo a 9x prohrálo. Skóre 27:43, zisk 21 bodů. Některé výsledky ovlivňoval také fakt kolize termínu s „A“ družstvem, kdy hráči museli doplňovat Áčko.

Družstvo mužů „A“ pod vedením Šimerdy Josefa, Bednáře Tomáše a Hnilici Mojmíra po neslaném a nemastném podzimu na jaře zabralo a ztratilo pouze 7 bodů, což jim v závěrečném bilancování zabezpečilo ve své skupině OS 3. B třídě 2. místo, kdy z 26 utkání 15x vyhrálo, 5x remizovalo a 6x prohrálo. Zisk 50 bodů a skóre 76:36. Nejvíce branek dali: Bažant Zdeněk 20x, Procházka Michal 18x a Frank Zbyněk 16x. S napětím jsme očekávali, jak dopadne konečné bilancování přihlášek všech družstev do krajských a okresních soutěží na sezonu 2015-2016.

Po uzávěrci všech přihlášek byl našemu družstvu nabídnut mimořádný postup do okresního přeboru, což jsme akceptovali. **Takže po devíti letech budeme opět hrát OP Břeclavska.**

Děkujeme všem našim fanouškům, sponzorům a Městysu Velké Němčice za dosavadní podporu a věříme, že nám **budete fandit i v nové sezoně 2015-2016, která začíná v termínu 15. a 16. 8. 2015.** Muži „A“ budou hostit na domácím hřišti Březí a dorostenci budou zajíždět do St. Lískovce. Družstvo mužů „B“ zahajuje sezonu 22. 8. doma s družstvem Němčičky/V. Pavlovice „B“. Žáci zahajují 30. 8. doma s družstvem Vranovice/Přibice a přípravka zahajuje 5. 9. v Kloboukách.

NOVINKY V NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Elektronovela zákona o odpadech ulehčí život potřebitelům
Takzvaná elektronovela zákona o odpadech, která zavádí v České republice do praxe nové požadavky evropské směrnice, začala platit od 1. října 2014.

Některá její ustanovení nabyla účinnosti ihned, jiná během roku 2015. Poslední změny vstoupí v platnost až v roce 2018.

Novela vychází ze Směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických

Nové povinnosti

V novele je s platností od 1. 10. 2014 uzákoněna například povinnost prodejců elektra s prodejní plochou větší než 400 m² zdarma odebírat a předávat k recyklaci všechny malé

odběru, sběrná místa musejí být povinně zřízena ve všech obcích a městských částech s více než 2000 obyvateli. Další ustanovení elektronovely se týkají nových povinností výrobců a jimi zřízených kolektivních systémů. Od 1. ledna 2015 musejí například vést evidenci toku zpětně odebraných spotřebičů z míst zpětného odběru až po zpracovatele.

S platností od 1. června roku 2015 má také vzniknout jednotný registr míst zpětného odběru za účelem sdílení informací pro spotřebitele o možnosti odevzdat elektrozařízení. Údaje do něj budou poskytovat prostřednictvím dálkového přístupu všichni výrobci a provozovatelé míst zpětného odběru. Tento registr tak bude jediným a jednotným zdrojem pro občany, pokud budou hledat, kde mají odevzdat své spotřebiče a nemusejí informace vyhledávat na webových stránkách jednotlivých systémů (www.mzp.cz).

Novela mění také rozdělení jednotlivých druhů spotřebičů do skupin. Ze stávajících 10 se stane pouze šest. Změna ale vstoupí v platnost až k 15. 8. 2018 a bude mít dopady především na výrobce a zpracovatele.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci červnu se manželům Lence a Dominiku Bartlovým, Dolní 57 narodil syn **ONDŘEJ**.

V měsíci červenci se manželům Zuzaně a Danielovi Sykorovým, Pod Hospodou 614 narodil syn **MAX**.

Blahopřejeme k narození chlapečků a do života přejeme mnoho šťastných a spokojených let.

Jednota Velké Němčice
pořádá
**DVANÁCTÝ ROČNÍK
HODOVÉ BESEDY U CIMBÁLU
s letní ochutnávkou vín**
V pátek 7. srpna 2015 od 20 hodin
V AREÁLU U MLÝNA
VE VELKÝCH NĚMČICÍCH
Hraje cimbalová muzika ELIŠKA

vín z Moravy

VINAŘSKÝ FOND
ČESKÁ REPUBLIKA
Tento projekt je realizován
za podpory Vinařského fondu ČR

a elektronických zařízeních, která mimo jiné nařizuje členským státům, aby - na základě uplatnění zásady rozšířené odpovědnosti výrobce - dosáhly stanovené minimální úrovně sběru vypočítané z průměrného množství elektrozařízení uvedených na trh za předcházející tři roky. V roce 2016 to má být 40 %, v roce 2021 už 65 %.

Pro splnění tohoto cíle plánuje Ministerstvo životního prostředí, prostřednictvím návrhu Plánu odpadového hospodářství ČR pro roky 2015-2024, meziročně navyšovat zpětný odběr a oddělený sběr o 5 %. Stávající úroveň sběru se pohybuje na úrovni 30 %.

spotřebiče bez nutnosti zakoupit nové zboží. Nikdo jiný než zpracovatel, prodejce nebo provozovatel sběrného dvora či jiného místa zpětného odběru, už také nesmí přijímat elektrozařízení a elektroodpady. Výkupny kovů, ale i sběrné dvory, pokud nemají smlouvu s výrobcem nebo s provozovatelem kolektivního systému, tedy musejí tyto věci odmítnout. S tím souvisí také ta část novely, podle které vyjma zpracovatele nesmí nikdo elektrozařízení nebo elektroodpad jakkoliv upravovat, využívat nebo odstraňovat.

I při prodeji elektra přes internet je nyní povinné informovat o způsobu zajištění jeho zpětného